EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 05 30
COM(2012) 317 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Vengrijos 2012 m. nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2012–2015 m. Vengrijos konvergencijos programos

{SWD(2012) 317 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Vengrijos 2012 m. nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2012–2015 m. Vengrijos konvergencijos programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo[1], ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją[3],

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas[4],

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

kadangi:

(1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Europos Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują darbo vietų kūrimo ir augimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą geresniu ekonomikos politikos koordinavimu, ir daugiausia dėmesio skirti toms svarbioms sritims, kuriose reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas;

(2) 2010 m. liepos 13 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl valstybių narių ir Sąjungos bendrųjų ekonominės politikos gairių (2010–2014 m.), o 2010 m. spalio 21 d. –

---

1 OL L 209, 1997 8 2, p. 1.
2 OL L 306, 2011 11 23, p. 25.
3 COM(2012) 317 *final*.
4 P7_TA(2012) 0048 ir P7_TA(2012) 0047.

sprendimą dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių[5], kurios kartu sudaro integruotas gaires. Į šias integruotas gaires valstybių narių paprašyta atsižvelgti formuojant nacionalinę ekonomikos ir užimtumo politiką;

(3) 2011 m. liepos 12 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl Vengrijos 2011 m. nacionalinės reformų programos ir pateikė savo nuomonę dėl atnaujintos 2011–2014 m. Vengrijos konvergencijos programos;

(4) 2011 m. lapkričio 23 d. Komisija patvirtino antrąją metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas antras *ex ante* ir integruoto politikos koordinavimo Europos semestras, numatytas strategijoje „Europa 2020“. 2012 m. vasario 14 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė įspėjimo sistemos ataskaitą[6], kurioje nustatė, kad Vengrija yra viena iš valstybių narių, dėl kurios reikės parengti nuodugnią apžvalgą;

(5) 2012 m. kovo 2 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino prioritetus, kuriais turi būti užtikrintas finansinis stabilumas, fiskalinis konsolidavimas ir ekonomikos augimo skatinimo veiksmai. Ji pabrėžė, kad reikia vykdyti diferencijuotą, ekonomikos augimą skatinantį fiskalinį konsolidavimą, atkurti įprastas skolinimo ekonomikai sąlygas, skatinti ekonomikos augimą ir konkurencingumą, spręsti nedarbo problemą, šalinti krizės sukeltas socialines pasekmes ir modernizuoti viešąjį administravimą;

(6) 2012 m. vasario 29 d. Europos Parlamentas ir Vengrija pasikeitė nuomonėmis pagal 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo 2a straipsnį;

(7) 2012 m. kovo 2 d. Europos Vadovų Taryba taip pat paragino valstybes nares, prisijungusias prie pakto „Euro plius“, laiku pranešti apie savo įsipareigojimus, kad juos būtų galima įtraukti į stabilumo arba konvergencijos programas ir nacionalines reformų programas;

(8) 2012 m. balandžio 23 d. Vengrija pateikė savo 2012–2015 m. konvergencijos programą ir savo 2012 m. nacionalinę reformų programą. Siekiant atsižvelgti į abiejų programų sąsają, jos vertintos vienu metu. Atlikdama nuodugnią apžvalgą pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį Komisija taip pat įvertino, ar Vengrijoje esama makroekonominio disbalanso. Nuodugnioje apžvalgoje[7] Komisija padarė išvadą, kad Vengrijoje susidaręs išorės ir vidaus disbalansas, tačiau jis nėra perviršinis;

(9) remdamasi 2012 m. konvergencijos programos vertinimu pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97, Taryba mano, kad makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos programoje pateiktos biudžeto projekcijos, yra optimistinis. Vengrijos valdžios institucijų 2012–2013 m. augimo projekcijos beveik puse procentinio punkto didesnės už Komisijos 2012 m. pavasario prognozę dėl optimistiškesnių oficialiųjų vidaus paklausos prielaidų, ypač 2013 m. Programoje išdėstytos biudžeto strategijos tikslas – užtikrinti tvarų perviršinio deficito ištaisymą iki Tarybos nustatyto 2012 m. termino.

---

5 2012 m. balandžio 26 d. Tarybos sprendimas 2012/238/ES.

6 COM(2012) 68 *final*.

7 SWD(2012) 157 *final*.

Oficialūs deficito tikslai ir planuojamos fiskalinės priemonės atitinka 2012 m. kovo mėn. Tarybos rekomendacijas remiantis 126 straipsnio 7 dalimi. Programoje patvirtinamas ankstesnis vidutinės trukmės laikotarpio biudžeto tikslas (1,5 % BVP), kurį planuojama pasiekti iki 2013 m. Vidutinės trukmės laikotarpio tikslas tinkamai parodo Stabilumo ir augimo pakto reikalavimus. Remiantis (perskaičiuotu) struktūriniu biudžeto balansu[8] ir Komisijos 2012 m. pavasario prognoze, kurioje atsižvelgiama į įgyvendinimo riziką, susijusią su pasirinktomis taupymo priemonėmis ir mažiau optimistiniu makroekonominiu scenarijumi, pažanga siekiant vidutinės trukmės laikotarpio tikslo 2013 m. neatrodo adekvati. Valdžios sektoriaus išlaidų augimo rodiklis, atsižvelgiant į diskrecines pajamų priemones, 2013 m. atitinka Stabilumo ir augimo pakte nurodytą išlaidų kriterijų, tačiau neatitinka 2014 ir 2015 m. kriterijaus. Vyriausybė planuoja valstybės skolą programos laikotarpiu nuolatos mažinti (iki mažesnės negu 73 % BVP ribos 2015 m.), bet ji išliks didesnė nei 60 % BVP pamatinės vertės. Kiek tai susiję su skolos mažinimo kriterijumi, Vengrijai 2013–2014 m. bus pereinamasis laikotarpis, o programa turėtų užtikrinti pakankamą pažangą laikantis to kriterijaus. Programoje nurodyta, kad skolos mažinimo kriterijus būtų pasiektas pereinamojo laikotarpio pabaigoje (2015 m.) ir tai padėtų sumažinti susikaupusį išorės ir vidaus įsiskolinimą;

(10) nors priimti nauji konstitucinės fiskalinio valdymo sistemos įgyvendinimo teisės aktai, kai kurie jų elementai nepakankamai patikimi. Vidutinės trukmės laikotarpio biudžeto planavimas yra tik orientacinio pobūdžio, Fiskalinės tarybos ištekliai, atsižvelgiant į jai neseniai suteiktą svarią veto teisę, yra nepakankami, taip pat nepakanka teikiamos informacijos apie biudžetą. Sustiprintas vidutinės trukmės laikotarpio biudžeto planavimo aspektas ir išplėsti Fiskalinės tarybos analitiniai gebėjimai padėtų užtikrinti, kad nauja konstitucinė fiskalinio valdymo sistema galėtų atlikti savo paskirtį;

(11) politikos priemonės mokesčių reformos poveikio mažą darbo užmokestį gaunantiems asmenims (minimalaus darbo užmokesčio padidinimas, darbo užmokesčio subsidijavimo schema) klausimui spręsti nepadidino užimtumo, tuo tarpu priemonės, kuriomis skatinamas moterų dalyvavimas darbo rinkoje, yra nedidelis žingsnis reikiama linkme. Užimtumo rodikliai būtų pagerinti įdarbinimą skatinančiu darbo apmokestinimu ir toliau stiprinant priemones, kuriomis skatinamas moterų dalyvavimas darbo rinkoje, visų pirma išplečiant vaikų priežiūros ir ikimokyklines paslaugas;

(12) pertvarkius valstybinę užimtumo tarnybą, sumažintas bendras jos darbuotojų skaičius (priešingai, nei rekomenduota 2011 m.). Kai kurios aktyvios darbo rinkos politikos srities priemonės, kuriomis siekiama teikti palankių sąlygų neturinčių asmenų grupėms pritaikytas paslaugas (pavyzdžiui, pagal ESF programas), yra patikimos ir reikalingos. Tačiau kitos palankių sąlygų neturinčių asmenų grupėms skirtos priemonės (pvz., viešieji darbai), kuriomis siekiama pagerinti jų gebėjimą įsidarbinti atviroje darbo rinkoje, greičiausiai nebus veiksmingos. Reikėtų nedelsiant imtis patikimų veiksmų, siekiant stiprinti valstybinės užimtumo tarnybos gebėjimus, kartu išlaikant deramą viešųjų darbų ir kitų aktyvios darbo rinkos politikos veiksmų finansavimo pusiausvyrą, kad pagerėtų darbo rinkos veikimas ir padidėtų dalyvavimo joje lygis.

[8] Pagal ciklą pakoreguotas balansas (atėmus vienkartines ir laikinąsias priemones), Komisijos tarnybų perskaičiuotas remiantis programoje pateikta informacija ir taikant bendrai sutartą metodiką.

Siekiant tvariai mažinti pažeidžiamumą, atsirandantį dėl didelės išorės ir vidaus skolos, taip pat bus svarbu didinti augimo potencialą vykdant darbo rinkos struktūrinę reformą. Be to, į kitas politikos sritis dar neįtraukta Nacionalinė romų integracijos strategija;

(13) verslo aplinkos gerinimo priemonės iš esmės vykdomos reikiamai, tačiau dar daug ką galima padaryti siekiant didesnės pažangos šioje srityje. Pastangos gerinti galimybes gauti ne bankų teikiamą finansavimą taip pat yra teisingos, bet vis dar nenumatytas visapusiškas MVĮ politikos vertinimas. Vengrija užima labai žemą vietą pagal daugelį skaidrumo ir viešojo administravimo kokybės rodiklių, todėl pažanga šiose srityse taip pat padėtų pagerinti institucinės ir politikos aplinkos stabilumą. Tai savo ruožtu galėtų pagerinti sąlygas tiesioginėms užsienio investicijoms ir padėtų sumažinti didelį grynosios tarptautinių investicijų pozicijos disbalansą: visų pirma, iš dalies dėl krizės, 2009 ir 2010 m. labai smuko reinvestuoto pelno santykis, tačiau jis smuko ir dėl kelių kontraversiškų ir nenumatytų politikos ir fiskalinės aplinkos bei teisinės ir institucinės sistemos pokyčių. Pastaruoju metu (nuo 2010 m. vidurio) pastebima mokslinių tyrimų ir inovacijų viešojo finansavimo tendencija neatitinka 2012 m. metinėje augimo apžvalgoje nustatyto prioriteto siekti diferencijuoto, augimą skatinančio fiskalinio konsolidavimo;

(14) Vengrijos vyriausybė įvykdė aukštojo mokslo reformą, kuria pakeista aukštojo mokslo struktūra ir finansavimas. Be to, dėl kai kurių naujųjų mokyklinio ugdymo teisės aktų aspektų kyla pavojus, kad padaugės mokyklos nebaigusių asmenų ir padidės pasidalijimas Vengrijos mokyklos sistemoje. Taip pat nepakankamai sprendžiamas lygiai tiek pat svarbus mokymosi visą gyvenimą klausimas. Pagerinti visų lygių švietimo lygį yra svarbus uždavinys siekiant padidinti Vengrijos darbo jėgos konkurencingumą;

(15) nepakankama pažanga restruktūrizuojant viešąjį transportą buvo svarbi priežastis, dėl kurios pastaraisiais metais vėluota vykdyti biudžetą. Didžioji viešojo transporto bendrovių riedmenų dalis pasiekė panaudojimo ribas. Padidinus elektros energijos tinklų tarpvalstybinius pajėgumus, būtų lengviau galimai padidinti prekybą su kaimyninėmis šalimis. Nacionalinė energetikos reguliavimo institucija neturi įgaliojimų savarankiškai organizuoti savo struktūras ir neturi išimtinės kompetencijos nustatyti tinklų tarifus, įskaitant grąžą, kurią tinklų operatoriams leidžiama uždirbti. Reguliuojamos kainos turėtų būti taikomos tik pažeidžiamiems vartotojams;

(16) atsižvelgdama į Europos semestrą Komisija atliko išsamią Vengrijos ekonominės politikos analizę. Ji įvertino konvergencijos programą ir nacionalinę reformų programą ir pateikė nuodugnią apžvalgą. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Vengrijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą Europos Sąjungos ekonomikos valdymą. Jos rekomendacijos atsižvelgiant į Europos semestrą pateiktos rekomendacijų 1–7 punktuose toliau;

(17) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo Vengrijos konvergencijos programą ir pateikė nuomonę[9], kuri visų pirma toliau išreikšta 1 rekomendacijoje;

---

[9] Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 2 dalį.

(18) atsižvelgdama į Komisijos nuodugnios apžvalgos ir šio vertinimo rezultatus, Taryba išnagrinėjo Vengrijos nacionalinę reformų programą ir Vengrijos 2012 m. konvergencijos programą. Jos rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį pateiktos rekomendacijų 1, 3, 4 ir 5 punktuose toliau,

REKOMENDUOJA Vengrijai 2012–2013 m. imtis šių veiksmų:

1. Iki 2012 m. tvariai ištaisyti perviršinį deficitą vykdant 2012 m. biudžetą ir mažiau remiantis vienkartinėmis priemonėmis. Vėliau konkrečiai nustatyti visas struktūrines priemones, kurių reikia, kad būtų užtikrintas tvarus perviršinio deficito ištaisymas, ir padaryti pakankamą pažangą siekiant biudžeto vidutinės trukmės laikotarpio tikslo, įskaitant išlaidų kriterijaus laikymąsi, ir užtikrinti pakankamą pažangą laikantis skolos mažinimo kriterijaus. Mažinti susidariusį makroekonominį disbalansą, kad valstybės skolos santykis pradėtų patikimai mažėti.

2. Peržiūrėti ekonominį stabilumą reglamentuojančius konstitucinius teisės aktus, į privalomą vidutinės trukmės laikotarpio biudžeto sistemą įtraukiant naujus kiekybinius tikslus. Toliau plėsti Fiskalinės tarybos analizės kompetenciją, siekiant didinti viešųjų finansų skaidrumą.

3. Nustatyti labiau įdarbinimą skatinantį darbo apmokestinimą sušvelninant 2011 ir 2012 m. mokesčių sistemos pakeitimų poveikį nedidelį darbo užmokestį gaunantiems asmenims, nedarant poveikio biudžetui, pavyzdžiui, dalį mokesčių naštos perkeliant – apmokestinant energijos mokesčiais ir periodiniais turto mokesčiais. Stiprinti priemones, kuriomis moterys būtų skatinamos dalyvauti darbo rinkoje, visų pirma išplečiant vaikų priežiūros ir ikimokyklines paslaugas.

4. Stiprinti valstybinės užimtumo tarnybos gebėjimus didinti mokymo kokybę ir veiksmingumą, gerinti pagalbą ieškantiems darbo ir individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas, ypač atsižvelgiant į palankių sąlygų neturinčių asmenų grupes. Viešųjų darbų sistemoje efektyviu mokymu ir pagalba ieškantis darbo stiprinti aktyvumo skatinimo elementą. Įgyvendinti Nacionalinę romų integracijos strategiją ir ją integruoti į kitas politikos sritis.

5. Įgyvendinti priemones, kuriomis numatoma mažinti administracinę naštą. Užtikrinti, kad viešųjų pirkimų ir teisėkūros procesas remtų konkurenciją rinkoje ir finansų bei nefinansų įmonėms, įskaitant tiesioginius užsienio investuotojus, garantuotų stabilią reguliavimo ir verslui palankią aplinką. Mažinti mokestinių prievolių vykdymo sąnaudas ir sukurti stabilią, teisėtą ir neiškraipančią pelno mokesčio sistemą. Panaikinti nepagrįstus apribojimus didelių mažmeninės prekybos centrų kūrimui. Priimti konkrečias tikslines paskatų schemas, kuriomis pagal naująją inovacijų strategiją būtų remiamos inovacijas diegiančios MVĮ.

6. Parengti ir įgyvendinti nacionalinę kovos su mokyklos nebaigimu strategiją užtikrinant pakankamą finansavimą. Užtikrinti, kad įgyvendinant aukštojo mokslo reformą didėtų galimybės palankių sąlygų neturintiems asmenims mokytis aukštojo mokslo įstaigose.

7. Reformuoti viešojo transporto sistemą, kad ji būtų labiau ekonomiškai efektyvi. Didinti elektros energijos tinklų tarpvalstybinius pajėgumus, užtikrinti energetikos reguliavimo institucijos nepriklausomybę ir laipsniškai panaikinti reguliuojamas energijos kainas.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas